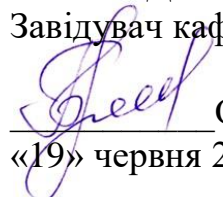

Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпровської обласної ради»

Кафедра управління інформаційно-освітніми проектами

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

О.В.Бутурліна

«19» червня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1.9. СОЦІОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія

Дніпро, 2019

Робоча програма «Соціологія» для студентів, що навчаються на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти, за спеціальністю 053 «Психологія».

Розробник: Довгаль С. А., кандидат філософських наук, доцент кафедри управління інформаційно-освітніми проектами

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри управління інформаційно-освітніми проектами

Протокол від «19» червня 2019 року №5

Завідувач кафедри управління
інформаційно-освітніми проектами

О.В.Бутурліна

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ЄКТС на рік - 3	05 Соціальні та поведінкові науки	Заочна форма навчання
		Нормативна
Загальна кількість годин на рік 90 год	Спеціальність 053 Психологія	Рік підготовки перший
		Семестр – 1
		Лекції – 4 год
	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Практичні заняття – 4 год.
		Самостійна робота – 82 год.
		Індивідуальна робота – 0 год.
		Форма підсумкового контролю: залік

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить (%):
для заочної форми навчання – 9,7 %

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення курсу «Соціологія» є ознайомлення студентів з об'єктом, предметом, структурою, категоріальним апаратом соціологічної науки та історичним розвитком соціологічної думки в різних країнах світу, з питаннями методології, методики та технології соціологічних досліджень, а також зі специфікою застосування результатів соціологічних досліджень та соціальних технологій у практичній діяльності; формування у студентів наукового соціологічного мислення, тобто здатності до розуміння і інтерпретації суспільних процесів і явищ.

Завдання:

- аналіз суспільства як цілісної системи та її складових елементів;
- вивчення предмету, структури, функцій, принципів, методів, основних категорій та законів соціології як науки;
- ознайомлення з особливостями становлення соціології як самостійної науки;
- вивчення структури та змісту спеціальних соціологічних теорій;
- вивчення теоретичних основ проведення прикладних соціологічних досліджень, а також основних методів збору, обробки, аналізу результатів соціологічних досліджень;

- аналіз шляхів реалізації результатів соціологічних досліджень і соціальних
- технологій у суспільній практиці.

Кваліфікаційні вимоги до студентів

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких **компетентностей**, а саме:

- здатність у різноманітних соціальних ситуаціях ефективно взаємодіяти з людьми в системі міжособистісних відносин, визначити інтереси і мотиви поведінки інших людей, примирювати сторони з протилежними інтересами;
- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня;
- здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми;
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, технік і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Програмні результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни студенти повинні

знати: загальну характеристику суспільства як цілісної системи та її складових елементів; предмет, структуру, функції, принципи, методи, основні категорії та закони соціології як науки; особливості становлення соціології як самостійної науки; структуру та зміст спеціальних соціологічних теорій; послідовність розробки програми соціологічного дослідження; основні методи збору, обробки, аналізу результатів соціологічних досліджень; шляхи реалізації результатів соціологічних досліджень і соціальних технологій у суспільній практиці.

вміти: пояснювати, оцінювати, узагальнювати знання про суспільство в контексті системного підходу з елементами структурно функціонального аналізу; володіти основними соціологічними термінами, користуватися ними під час виступів на семінарах, в дискусіях, диспутах тощо; користуватися всіма доступними джерелами знань; самостійно добирати матеріал до реферату, доповіді, самостійної роботи; використовувати в роботі засоби масової комунікації, в тому числі комп'ютерні джерела інформації.

3. Програма навчальної дисципліни

Навчальний процес згідно з програмою навчальної дисципліни «Соціологія» здійснюється у таких формах: лекційні та практичні заняття, самостійна робота студентів, контрольні заходи.

Вивчення студентом навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання змістовних модулів.

Змістовий модуль I. Теоретична соціологія

Тема 1. Соціологія як наука

Місце і роль соціології в системі наук про суспільство. Предмет і об'єкт соціології. Функції, принципи, методи, категорії соціології, основні закони соціології. Структура соціологічного знання: теоретична соціологія, спеціальні соціологічні теорії, прикладна соціологія. Макро- і мікросоціологічні рівні вивчення суспільства.

Тема 2. Історія розвитку соціології в країнах Західної Європи, США, в Україні.

Передумови виникнення соціології як науки. Етапи розвитку і становлення соціології. Загальні положення соціологічних поглядів О. Конта, Г. Спенсера, Е. Дюркгейма, М. Вебера, В. Парето. Зародження та розвиток української соціології. Політична соціологія М. Драгоманова. Українська ідея М. Грушевського. Ідея національної держави В. Липинського. Сучасний етап розвитку соціологічної науки. Новітні соціологічні теорії: “теорія системи”, “раціонального вибору”, “теорія обміну”, сучасні теорії фемінізму, постмодерністські соціологічні теорії.

Тема 3. Суспільство як соціальна система. Соціальна структура та соціальна стратифікація.

Зміст поняття “суспільство”, його сутнісна характеристика. Системний підхід до вивчення суспільства в соціології. Базисні компоненти суспільного життя: соціальні процеси, взаємодії, відносини та зміни; соціальні спільноти та соціальні інститути; соціальний зв'язок і контроль. Сутнісні риси суспільства, проблема типологізації суспільств. Характерні риси і тенденції постіндустріального суспільства. Соціальна структура суспільства та її складові. Соціальна стратифікація та соціальна мобільність. Соціальна взаємодія, соціальний контроль та соціальні відносини. Соціальні інститути і соціальні організації: функції та види. Соціальна структура українського суспільства, тенденції її розвитку. Процес модернізації та стратифікаційні зміни в сучасному українському суспільстві: проблеми та умови їх вирішення.

Змістовий модуль 2. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії

Тема 1. Соціологія особистості.

Поняття особистості в соціології. Особистість як об'єкт і суб'єкт соціальних відносин, її місце в системі соціальних зв'язків. Соціальна структура та типологія особистості. Процес соціалізації: етапи (первинна, вторинна), компоненти (освіта та виховання). Соціальна поведінка та фактори її формування. Соціальний статус і соціальна роль особистості, шляхи їх набуття. Рольовий набір і рольові конфлікти. Девіантна поведінка особистості, її причини та види.

Тема 2. Соціологія економічного життя праці та управління

Соціологія економічного життя: об'єкт, предмет і завдання. Соціальні функції економіки. Особливості розвитку економічної сфери українського суспільства. Категорії економічної соціології: “економічна свідомість, інтерес,

поведінка”, “власність”. Поняття предмета соціології праці та управління. Основні категоріальні характеристики праці: “характер праці”. “зміст праці”, “умови, види, організація праці”. Суб’єктивні характеристики сфери праці: “мотивація”, “ставлення до праці”, “задоволеність умовами праці, “трудова адаптація”, “соціально-психологічний клімат у колективі”. Принципи управління соціальними процесами. Особистість керівника та методи підвищення ефективності його праці і взаємодії з колективом. Поняття соціальних технологій та їх роль у розвитку трудового колективу. Застосування менеджерських засобів і методів праці.

Тема 3. Соціологія політики і права

Політика як особливий вид соціального регулювання. Соціологічна сутність політики. Політична система суспільства, її функції, структура, принципи стратифікації. Легітимність політичної влади та її ознаки. Поняття електоральної соціології та її види. Громадська думка як оцінюючий фактор соціально-політичного рівня розвитку суспільства. Функції та канали висловлювання громадської думки. Поняття масової комунікації та її вплив на формування громадської думки. Предмет, проблематика, структура та функції соціології права. Соціальна природа правомірної та протиправної поведінки. Механізм соціальної дії права в сучасному суспільстві.

Тема 3. Соціологія культури, освіти та релігії.

Соціологія культури, соціальні функції культури, її види та структурні елементи. Види культури, форми культури та їх взаємодія. Соціологія освіти: об’єкт, предмет, соціальні функції. Основні тенденції розвитку освіти у світлі Болонського процесу. Соціологічні концепції релігії. Функції релігії як соціального інституту суспільства. Релігійні організації та соціальна релігійна ситуація у сучасній Україні. Тенденції розвитку релігійних процесів в українському суспільстві. Місце етносоціології у структурі соціологічного знання.

Тема 4. Соціологія сім’ї та молоді.

Поняття про предмет соціології сім’ї та гендерної соціології. Основні поняття гендерної соціології, гендерні ролі, проблеми гендерної соціалізації. Гендерні ідеали, стереотипи та тенденції їх змінювання в сучасному суспільстві. Сім’я і шлюб як соціальні інститути. Функції, структура і типи сімей. Демографічна політика та демографічна ситуація в Україні. Молодь як специфічна соціально-демографічна група. Процес інтеграції молоді в суспільні структури. Молодіжна субкультура як фактор соціалізації особистості. Девіантна поведінка та її соціальна корекція.

Змістовий модуль 3. Методологія та методи соціологічних досліджень.

Тема 1. Теоретико-методологічні основи соціологічного дослідження.

Програма соціологічного дослідження. Методологічна частина. Програма конкретного соціологічного дослідження. Поняття програми соціологічного дослідження. Структура програми. Методологічна частина програми. Поняття предмета та об’єкта соціологічного дослідження. Мета соціологічного дослідження: теоретичні й прикладні. Завдання соціологічного дослідження:

основні і не основні. Інтерпретація основних понять – логічний аналіз, всебічне пояснювання їх змісту і структури. Емпірична інтерпретація понять. Формулювання гіпотез. Методична частина. Загальна характеристика методів і інструментів дослідження. Розробка анкети. Цільова група. Робочий план дослідження. Учасники дослідження. Вимоги до учасників дослідження. Інструктаж учасникам дослідження. Питання обробки результатів. Робота із замовником. Вибірковий метод у соціології. Вибірковий метод: основні поняття, сутність вибіркового методу. Типи відбору і види вибірки. Поняття помилки вибірки. Типологія вибірки. Типи вірогідних вибірок. Особливості застосування цільової вибірки. Види цільової вибірки. Квотна вибірка. Параметри квот.

Тема 2. Методика і техніка збору соціологічної інформації.

Методи соціологічного дослідження: загальна характеристика, теоретичні і загальнонаукові методи. Загальна характеристика методів дослідження. Метод опитування у соціологічних дослідженнях. Опитування як метод збору емпіричних даних. Види опитування. Роль і значення методу опитування в соціологічних дослідженнях. Два класи опитувальних методів: опитування та інтерв'ю. Поняття інтерв'ю, його види. Вимоги до інтерв'юера. Опитування за анкетною, види анкетного опитування. Поняття анкети, структура анкети. Надійність інформації, одержаної методом опитування. Питання як інструмент одержування даних. Поняття закритого, відкритого питання. Логічні вимоги до конструкції питання, його логічна структура. Види опитування. Соціометричне опитування, його специфіка. Процедура телефонного опитування. Контент-аналіз. Метод аналізу документальних джерел. Фокус-група. Фокус-групи в контексті методів емпіричної соціології. Загальні принципи формування груп. Вимоги до модератора. Сценарій фокус-групи. Організаційна структура проведення фокус-груп. Інтернет-опитування. Переваги і обмеження Інтернет-опитувань. Проблеми участі і рекрутування в Інтернет-опитуваннях. Дослідження в соціальних мережах.

Тема 3. Обробка і інтерпретація даних.

Методи обробки і аналізу даних. Перевірка статистичних гіпотез. Мережевий аналіз. Дискурс-аналіз. Вторинний аналіз даних. Інтелектуальний аналіз даних. Соціологічна діагностика. Види математичного аналізу: каузальний, типологічний, факторний, кластерний, дисперсійний, кореляційний, регресійний, багатовимірний аналіз. Вимірювання в соціології. Шкали і види шкал. Узагальнення і інтерпретація даних. Підготовка звіту. Загальні вимоги. Матриця даних. Статистичні групування. Опис і пояснення. Візуалізація даних (таблиця, малюнок, схема, діаграма, графік, фотографія). Звіт соціологічного дослідження.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	заочна форма				
	усього	у тому числі			
л		п	лаб	інд	с. р.
Змістовий модуль 1. Теоретична соціологія					
Тема 1. Соціологія як наука	11	1			10
Тема 2. Історія розвитку соціології в країнах Західної Європи, США, в Україні.	12				12
Тема 3. Суспільство як соціальна система. Соціальна структура та соціальна стратифікація.	13	1			12
Разом за змістовим модулем 1	36	2			34
Змістовий модуль 2. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії					
Тема 1. Соціологія особистості	7	2			5
Тема 2. Соціологія економічного життя праці та управління	7				7
Тема 3. Соціологія культури, освіти та релігії	7				7
Тема 4. Соціологія сім'ї та молоді	7				7
Разом за змістовим модулем 2	28	2			26
Змістовий модуль 3. Методологія та методи соціологічних досліджень					
Тема 1. Теоретико-методологічні основи соціологічного дослідження.	8				8
Тема 2. Методика і техніка збору соціологічної інформації.	9		2		6
Тема 3. Обробка і інтерпретація даних	9		2		6
Разом за змістовим модулем 3	26		4		22
Усього годин	90	4	4		82

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методика і техніка збору соціологічної інформації.	2
2	Обробка і інтерпретація даних	2
Разом		4

Критерії оцінювання практичних занять

№ з/п	Назва теми та зміст роботи	Кількість балів та критерії оцінювання
1	<p>Методика і техніка збору соціологічної інформації. Активність студента під час групового обговорення, дискусій;</p> <p>Створення програми соціологічного дослідження</p> <p>Написання анкети соціологічного дослідження для інтернет опитування</p>	<p>«10 (9)» – висока активність і рівень знань виявлений студентом під час групового обговорення, дискусій; «8 (7)» – середня активність і достатній рівень знань виявлений студентом під час групового обговорення, дискусій; «6 (5)» – низька активність студента, під час групового обговорення, дискусій; відтворює значну частину навчального матеріалу «4 (3)» – низька активність студента, під час групового обговорення, дискусій; відтворює не значну частину навчального матеріалу «2(1)» – низька активність студента під час групового обговорення, дискусій, погано володіє навчальним матеріалом.</p> <p>«5» – програму створено на високому науково-методичному рівні; «4» – програму створено на високому науково-методичному рівні, але є незначні помилки; «3» – є помилки; «2-1» – більшість розділів програми виконано з помилками.</p> <p>«5» – студент вільно, самостійно та аргументовано створив анкету з розумінням основних положень програми соціологічного дослідження; «4» – достатньо повно володіє методикою створення анкети на основі програми соціологічного дослідження; «3» – не вистачає достатнього розуміння методики створення анкети на основі програми соціологічного дослідження; ; «2 » – не здатний до глибокого,</p>

		<p>всебічного аналізу, допускає неточності та помилки;</p> <p>«1» – при аналізі допускає істотні помилки.</p>
	Разом за темою	10
2	<p>Обробка і інтерпретація даних (тренінг)</p> <p>Активність студента під час групового обговорення, дискусій;</p>	<p>«10 (9)» – висока активність і рівень знань виявлений студентом під час групового обговорення, дискусій;</p> <p>«8 (7)» – середня активність і достатній рівень знань виявлений студентом під час групового обговорення, дискусій;</p> <p>«6 (5)» – низька активність студента, під час групового обговорення, дискусій; відтворює значну частину навчального матеріалу</p> <p>«4 (3)» – низька активність студента, під час групового обговорення, дискусій; відтворює не значну частину навчального матеріалу</p> <p>«2(1)» – низька активність студентом під час групового обговорення, дискусій, погано володіє навчальним матеріалом.</p>
	Виконання тренінгових вправ	<p>«9–10» – висока активність студента під час виконання психологічних вправ, вправи виконано правильно;</p> <p>«7–8» – середня активність студента під час виконання психологічних вправ, вправи виконано правильно;</p> <p>«5–6» – низька активність студента під час виконання психологічних вправ, є деякі помилки при виконанні вправ;</p> <p>«3–4» – більшість вправ виконано з помилками.</p> <p>«1–2» – є суттєві помилки при виконанні вправ.</p>
	Підготовка наукового звіту	<p>«10–9» – студент вільно, самостійно та аргументовано аналізує отримані дані, може їх систематизувати та правильно інтерпретувати в науковому звіті ;</p> <p>«8 –7» – достатньо повно розуміє як</p>

	проаналізувати отримані дані, може їх систематизувати та правильно інтерпретувати в науковому звіті ; «5–6» – не вистачає достатньої глибини в розумінні того як створюється науковий звіт; «3– 4 » – не здатний до глибокого, всебічного аналізу, допускає неточності та помилки; «2–1» – при аналізі допускає істотні помилки.
Разом за темою	10

6. Самостійна робота

№ з/п	Зміст самостійної роботи	Форма звітності
1	Визначити основні поняття теми №1 - 4 та вписати їх із поясненням у тематичний словник.	словник
2	Переведіть основну інформацію теми №1 - 4 на мову таблиць або схем	схеми та таблиці не друковані
3	Підготувати презентацію за вибором (одну). Теми на вибір: Місце і роль соціології в системі наук про суспільство. Предмет і об'єкт соціології. Функції, принципи, методи, категорії соціології, основні закони соціології. Структура соціологічного знання: теоретична соціологія, спеціальні соціологічні теорії, прикладна соціологія. Макро- і мікросоціологічні рівні вивчення суспільства. Поняття особистості в соціології. Особистість як об'єкт і суб'єкт соціальних відносин, її місце в системі соціальних зв'язків. Процес соціалізації: етапи (первинна, вторинна), компоненти (освіта та виховання). Соціальна поведінка та фактори її формування. Основні поняття гендерної соціології, гендерні ролі, проблеми гендерної соціалізації. Соціальна стратифікація та мобільність.	презентація

Критерії оцінювання самостійної роботи

1. Словник основних понять з теми (за різними літературними джерелами – не менше 2 визначень з кожного поняття з вказівкою джерела). Максимальна кількість балів –5.

- «5» – надано 10 понять або більше за вимогами;
- «4» – надано 8 – 9 понять за вимогами;
- «3» – надані поняття без вказівок джерел або їх всього 6 –7;
- «2» – надані поняття з одного джерела або їх всього 4 –5;
- «1» – поняття переписані з конспекту.

2. Інформацію теми перевести на мову таблиць або схем. Максимальна кількість балів –5.

«5» – надано 10 схем або таблиць створені самостійно на основі навчального матеріалу;

«4» – надано 8 –9 схем або таблиць створені самостійно на основі навчального матеріалу;

«3» – є хоча б одна схема або таблиця, яка не відповідає навчальному матеріалу або взята з інших джерел;

«2» – є декілька схем або таблиць запозичені з інших джерел;

«1» – схеми та таблиці зроблені не самостійно.

3. Презентація за обраною темою. Максимальна кількість балів –10.

«9–10» – використання єдиного стилю оформлення; оптимальна кількість інформації на слайді; дотримання високої контрастності при доборі кольору фону та тексту; наявність плану, мети, джерел; загальна кількість 12 слайдів;

«7–8» – використання єдиного стилю оформлення; оптимальна кількість інформації на слайді; дотримання високої контрастності при доборі кольору фону та тексту; наявність плану, мети, джерел; загальна кількість 10 (11) слайдів;

«4–6» – відсутність хоча б однієї вимоги або кількість слайдів до 8

«2– 3» – відсутність частини вимог або кількість слайдів до 6;

«1» – оформлення презентації не відповідає вимогам.

Максимальна кількість балів за кожну тему – 10 або 20 балів, якщо зроблена презентація.

7. Методи навчання

Словесні: лекція, навчальна дискусія.

Наочні: презентації, відеоматеріали.

Інтерактивні: проблемне навчання; робота в малих групах; мозкова атака; складання інтелектуальних карт, метод кейсів, справи.

8. Методи контролю

Поточний контроль: опитування, тестування, самоаналіз, самооцінка на практичних заняттях.

Підсумковий контроль – залік за сумою балів самостійної і практичної роботи.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання та самостійна робота										Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 2			
T1	T2	T3	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	100
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	

10. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка в ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90-100	A	зараховано
84-89	B	
74-83	C	
65-73	D	
60-64	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Рекомендована література

Базова

1. Горлач Н.Л, Кремень В.М. Соціологія. Підручник. – К: Центр навчальної літератури. 2019.
2. Соціологія. Підручник. За ред. Проф. В.Г. Городяненко. - 3-тє вид., перероблене доповнене. - К., 2008.
3. Черниш Н.І. Соціологія. Підручник за рейтингово модульною системою. 5-те, вид., перероблене і доповнене. - К.,2009.
4. Пилипенко В. Соціальний діалог і трансформаційні зміни в Україні. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2018. – 184 с.
5. Підлісний М.М., Шубін В.І. Молодь як об'єкт соціологічного аналізу: монографія. – Дніпропетровськ: ДДФА, 2011. - 270 с
6. Підлісний М.М., Шубін В.І. Філософі цінностей: історія і сучасність / М.М. Підлісний, В.І. Шубін. – Дніпро: Дніпроп. держ. унів. Внутр. справ, Ліра ЛТД, 2017. – 200 с.
7. Подлесный М.Н. Аксиология. Избранные этюды: монография/ М.Н. Подлесный, В.И. Шубин. – Днепр: ЛИРА, 2019. – 204 с.
8. Сірій Є.В. Соціологія: загальна теорія та методологія, історія розвитку, спеціальні та галузеві теорії. - К., 2009

9. Соціологічна енциклопедія / укладач В.Г. Городяненко. – К.: Академвидав, 2008. – 456 с.

10. Соціологія молоді: навч. посібник. К. Ю. Богомаз, І.І. Мачуліна, Л.М. Сорокіна. – Дніпродзержинськ: ДДТУ, 2011 – 355 с.

11. Стан сучасного українського суспільства: цивілізаційний вимір: зб. Наук. Пр. / О.Г. Злобіна, Н.В. Костенко та ін. К.: Ін-т соціології НАН України, 2017. – 198 с. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року: проект – 2017. - К.: Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України. – 110с.

12. Українське суспільство: що знаємо, чого не знаємо і чого уникаємо? – К.: Ін-т соціології НАН України, 2017. – 152с.

Додаткова

1. Студент ХХІ века: социальный портрет на фоне общественных трансформаций: монография; под общ. ред д.ист.н. В.И. Астаховой. – Харьков, Издательство. НУА,2010. – 401 с.

2. Методологія і методи соціологічних досліджень в Україні: історія та сучасні проблеми. До 70-річчя В. Паніотто за наук. Ред.. В.С. Бакірова, Є.І. Головахи. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2017. – 208 с

3. Смирнов А.М. Распространение мужской проституции как социальная проблема// Социс. – 2018. – с.128-132

4. Тарасова Д. Хипстеры с совком в голове. 8 интересных фактах об украинских миллениалах. – Фокус Украина. – 2018

5. Болтівець С. Молодь як об`єкт ювенологічних досліджень.- // психологія і суспільство. – 2018. - №4. – с. 94-106

12. Інтернет-ресурси

<http://i-soc.com.ua/>

<https://osvita.ua/>

<http://library.nlu.edu.ua/>

<https://fc.vseosvita.ua/>